

# TOVARYŠSKÝ KVÍZ

Jméno tovaryše: .....

Drahé kameny



## Drahé kameny

Broušení drahých kamenů patří k tradičním řemeslům kraje pod Kozákovem. V našem městě se práci s drahými kameny věnovala například rodina Šimůnkova, která vlastnila zlatnictví na Husově náměstí. Broušení drahých kamenů prováděli výhradně domácí brusiči, kteří je poté prodávali zlatníku Františku Šimůnkovi. Ten z nich zhotovoval úžasné šperky, jež se vyvážely do Skandinávie, anglosaských zemí a Severní Ameriky.

Jak se jmenovala známá lomnická rodina vyrábějící šperky z drahých kamenů?

a/ Šimůnkova      b/ Šimonova      c/ Šišková

Keramika



## Keramika

Výroba keramiky patří k nejstarším řemeslným dovednostem člověka. Výrobu keramiky urychlil vynález hrnčířského kruhu, který u nás rozšířili Keltové. Ve středovku se hrnčířství provozovalo jak ve městě, tak i na vesnici. Avšak toto řemeslo v polovině 19. století zaniká v důsledku nástupu tovární výroby. Dnes se keramika vyrábí hlavně pro dekorativní účely.

Který vynález urychlil výrobu keramiky?

a/ keramická pec      b/ tkalcovský stav      c/ hrnčířský kruh

Bylinkářství



## Bylinkářství – Výroba kosmetiky s bylinkami

Bylinkářství je činnost, při které jsou k léčbě člověka využívány léčivé rostliny, především byliny, polokeře, keře, stromy, ale i některé houby a řasy. Byliny se suší na suchých a prosvětlených místech rozprostřené na plachtě. Suší se tak dlouho, až se lehce lámou. První doložená zmínka o využívání léčivých rostlin je z období 3000 let př. n. l. ze sumerských hliněných tabulek, bylinkářství je doloženo již ve starověkém Egyptě. Dnes se tomuto oboru říká fyto terapie a jeho obliba vzrůstá.

Slovo „herbář“ pochází z latinského „herbárium“. Co slovo „herba“ znamená v češtině?

a/ kniha      b/ léčit      c/ bylina

Lomnické suchary



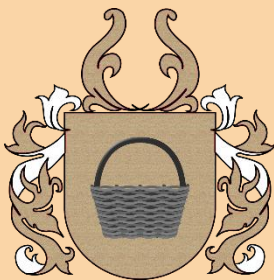
## Pekařství a cukrářství

Cech výrobců sladkého zboží existoval v Lomnici n. P. již od roku 1580. V 19. století se začaly v několika místních rodinách péct Lomnické suchary. Ty se velmi rychle staly oblíbenou pochoutkou. Svou proslulost Lomnické suchary získaly také díky tovární výrobě firem Josef Jína a Antonín Jína, které je vyvážely do celého světa. I dnes se Lomnické suchary pečou v několika místních provozovnách.

Na které lomnické budově jsou vyobrazeny znaky lomnických cechů?

a/ na zámku      b/ na muzeu      c/ na radnici

## Košikářství



## Košikářství

Výroba košíků a jiných předmětů z vrbového proutě je dosud živým řemeslem. Přestože výrobky z tohoto materiálu už dnes nevznikají v takovém množství jako např. v 19. a 20. století, jsou i dnes oblíbenými užitkovými a dekorativními doplňky venkovských i městských domácností, a zároveň patří k jedinečným ukázkám lidové a tradiční rukodělné výroby. Toto umění můžeme obdivovat na různých trzích, jarmarcích, sympoziích a workshopech. Ač k tomu může název svádet, nejedná se jen o výrobu košíků, ale o široký sortiment výrobků. Oblíbenými výrobními materiály jsou dále líska, dřevěné pásky z různých stromů, trávy, stébla obilí, bambus, pedig (ratan) ad.

Vzniklé koše se dělily i podle svého účelu, např. na ervepláky, česáčky, travňáky, ohrabáky či uhláky? Víte, k čemu sloužily vrše?

- a) k chytání ptáků      b) k chytání ryb      c) k chytání lelků

## Sklářství



## Skló – Výroba skleněné kytičky

Tradice sklářství v Čechách sahá až do středověku. V našem regionu bylo rozšířeným zaměstnáním sekání a broušení skla. Před sto lety byla založena Státní odborná sklářská škola v nedalekém Železném Brodě, jež vzdělává odborníky pro sklářské obory dodnes. V současnosti se několik lomnických umělců věnuje výrobě převážně uměleckého skla.

Ve kterém roce byla založena Státní odborná sklářská škola v Železném Brodě?

- a/ 1850      b/ 1919      c/ 1945

## Drátování



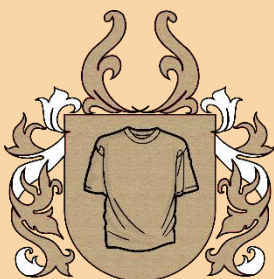
## Drátování – Výroba drobnosti pro radost

Dráteník putoval po venkově i městech a prodával drobné zboží z drátů, ale především prováděl opravy zemědělského nářadí a nabízel oplétání prasklých keramických hrnců, pekáčů či mís. Později letoval proděravělé plechové a smaltované hrnce, opravoval kotle. Velmi žádaným výrobkem byly pasti na myši, které se staly na více než sto let nejprodávanějším drátenickým zbožím. Vyráběl však i kuchyňské náčiní a další potřeby pro domácnost. V současné době technikou drátování vznikají oblíbené a vyhledávané dekorativní předměty a šperky.

Který výrobek dráteníka byl nejprodávanějším?

- a/ kuchyňské náčiní      b/ plechové hrnce      c/ pasti na myši

## Textilní výroba



## Textilní výroba

Textilní průmysl má v našem městě dlouholetou tradici. Lomnice bývala před sto lety významným centrem textilní výroby v Podkrkonoší. Mezi významné lomnické podnikatele patřili Šlechtovi, Mastní, Sýkorovi, Crhovi, Halířovi, Svobodovi, Mizerovi. Od poloviny 19. století byly ve městě postupně budovány mechanické tkalcovny. Petr August Šlechta v roce 1808 založil nejstarší textilní firmu ve městě a nechal postavit sídlo firmy Hrubý dům (dnešní městské muzeum). Nejstarší mechanická tkalcovna byla vybudována Vincencem Mastným na Karlově a i dnes si mohou zájemci část bývalého továrního areálu prohlédnout.

Ve kterém domě sídlila lomnická textilní firma P. A. Šlechta a syn?

- a) v Hrubém domě      b) ve Velkém domě      c) ve Šlechtově domě



KULTURNÍ  
A INFORMAČNÍ  
STŘEDISKO  
Lomnice nad Popelkou

Tovaryšský kvíz v rámci projektu: Tovaryšem čtvera řemesel 2022  
aneb Tradiční řemesla Lomnicka slovem a činem

